

## LAUSUNTO

YPO/JM/uh

9.10.2008

Valtiovarainministeriö  
Kirjaamo  
PL 28  
00023 Valtioneuvosto

**ARVOPAPERIMARKKINALAIN UUDISTAMINEN**

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa arvopaperimarkkinalain uudistamista käsittelevästä arviomuistiosta. Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry esittää lausuntonaan seuraavaa.

Arviomuistiossa käsitellään arvopaperimarkkinalain uudistamisen tarvetta, uudistuksen lähtökohtia ja reunaehdoja sekä esitetään mahdollisia säädösmuutoksia.

Voimassa oleva arvopaperimarkkinalaki on tullut voimaan vuonna 1989. Suomen arvopaperimarkkinoilla on tämän jälkeen tapahtunut paljon muutoksia. Kansallisten arvopaperien ja toimijoiden markkinoista on siirrytty tilanteeseen, jossa Suomen arvopaperimarkkinoilla on paljon ulkomaisia sijoitustuotteita ja toimijoina on paljon ulkomaisia sijoittajia ja sijoituspalveluiden tuottajia. Toimintaympäristön muutosten ja arvopaperimarkkinoiden kehityksen johdosta on selkeä tarve lainsäädännön kokonaisuudistukselle.

Meneillään olevan kansainvälisen finanssikriisin johdosta finanssimarkkinoiden sääntelyyn tulee todennäköisesti muutoksia. Nämä voivat koskea myös arvopaperimarkkinoita, mikä on otettava huomioon Suomen lainsäädäntöä uudistettaessa.

**Uudistuksen tavoitteet ja lähtökohdat**

SAK:n mielestä arvopaperimarkkinalain uudistuksessa lähtökohtana on pidettävä markkinoiden läpinäkyvyyttä, tehokkuutta sekä palveluita käyttävien asiakkaiden etujen ja oikeuksien turvaamista. Lain tavoitteena on oltava myös markkinoiden vakauden turvaaminen. Muistiossa mainitut lähtökohdat Suomessa toimivien ja asuvien etujen ensisijaisuudesta sekä Suomessa tarjottavien palveluiden turvallisuudesta ovat kannatettavia.

Uudistuksessa on huolehdittava siitä, että sijoittajansuoja säilyy Suomessa korkealla tasolla. Erityisen tärkeää on pyrkiä myös lain säännösten avulla väärinkäytösten ja keinottelun estämiseen.

## LAUSUNTO

YPO/JM/uh

9.10.2008

Yleinen tavoitesäännöksen kirjaaminen lakiin on perusteltua. Muistiossa luonnosteltu tavoitesäännös sisältää keskeisiä asioita, mutta säännöstä on tarpeen täydentää esimerkiksi talousrikollisuuden vähentämisellä sekä markkinoiden vakauden turvaamisella. Lain yleistavoite ohjaa lainsäädännön valvoja toiminnassaan ja sillä voi olla merkitystä muutenkin lain soveltamisessa ja tulkinnassa.

**Yleiset periaatteet**

Muistiossa on kirjattu yleisiä periaatteita lakiin otettavaksi. Näitä periaatteita ovat avoimuus ja tiedonantovelvollisuus, luottamus ja tasapuolisuus, hyvä arvopaperimarkkinatapa sekä sijoittajansuoja ja pakottavuus. Nämä periaatteet tulisi kirjata lakiin.

**Viranomaissääntelyn kehittäminen ja valvonta**

Markkinoiden toimivuutta voidaan edistää myös toimijoiden itsesääntelyn avulla, mutta tällainen sääntely voi olla vain viranomaissääntelyä täydentävää. Finanssimarkkinoiden viimeaikaiset ongelmat osoittavat konkreettisesti vaarat, joita voi tulla jos markkinoiden sääntely jätetään toimijoiden oman tahdon varaan.

Arvopaperimarkkinoiden valvonnan on oltava tehokasta ja valvojilla on oltava riittävät lakisääteiset toimivaltuudet sekä riittävät voimavarat.

**Lain rakenne ja soveltamisala**

Kokonaisuudistuksen yhteydessä on perusteltua kehittää lain rakennetta selkeämmin erottuviksi kokonaisuuksiksi. Muistiossa esitetyistä rakennevaihtoehdoista tarkoituksenmukaisimmalta vaikuttaa yhden lain vaihtoehto, jossa kaikki keskeiset säännökset löytyvät yhdestä laista.

Soveltamisalaa on esitetty täsmennettäväksi monilta kohdealueilta. Muistiossa on lueteltu osakkeita, velka-arvopapereita, johdannaisia, Suomessa rekisteröityjä yhtiöitä, ulkomaisia liikkeeseenlaskijoita sekä julkisen kaupankäynnin kohteena olevia arvopapereita koskevat kohdealueet. Näitä koskevia määritelmiä on tarpeen jatkovalmistella ja saattaa ajantasalle. Myös lakiin sisältyviä oikeussuojakeinoja koskevia säännöksiä on jatkovalmisteltava.

**Muut säätelykohteet**

Markkinoiden väärinkäyttöä ja sisäpiirirekisteriä koskevien säännösten tavoitteena tulee olla läpinäkyvyyden parantaminen ja väärinkäytösten estäminen. Muistiossa on esitetty pörssin ja arvopaperinvälittäjien sisäpiiriläisten omistuksen julkisuuden rajoittamista. Tämän muutoksen vaikutuksia valvonnan kannalta on arvioitava tarkasti lain jatkovalmistelussa.

## LAUSUNTO

YPO/JM/uh

9.10.2008

Rangaistussäännösten osalta on tärkeää arvioida nykyisten säännösten riittävyys laille asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi. Taloudellisten seuraamusten on oltava myös riittäviä rikosten ennaltaehkäisemiseksi ja rikoksilla saadun hyödyn takaisin saamiseksi.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry